

Bijlage. Toelichting brief aan TK 'regie op de ruimtelijke ordening'

Algemeen	
Aan	PFHO Ruimte en Mobiliteit
Van	Rowena Kuijper
Datum	17-5-2024
Verspreiden	Ja
Kenmerk	DOC-24005615

Op 18 april jl. heeft demissionair minister Hugo de Jonge een brief verzonden aan de Tweede Kamer 'regie op de ruimtelijke ordening' (zie bijlage 1). Deze brief geeft een samenvatting van ontwikkelingen op Ruimtelijke Ordening vanuit het Rijk van de afgelopen kabinetsperiode. Het omvat weinig nieuwe informatie. Doel van de brief is de voortgang en vervolgstappen van de Nota Ruimte en de programma's NOVEX en Mooi Nederland voor de komende periode delen met de kamer. Via dit memo wordt deze brief nader uitgelegd en gespecificeerd welke onderdelen relevant zijn voor de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek.

Samenwerking via Provincies en via regio's (MRA)

Het Rijk heeft RO de afgelopen kabinetsperiode weer meer naar zich toegetrokken, maar legt voor uitvoering ook veel weer terug bij de provincies. Zoals het programma PPLG (Nationaal Programma Landelijk Gebied - waar de provincies in positie worden gebracht om ruimtelijk invulling te geven aan opgaven voor water, klimaat, natuur en landbouw-,) en het ruimtelijk voorstel die de provincies uitwerken.

Naast met de provincies, werkte het Rijk de afgelopen periode ook weer graag met regio's, waarbij wij als gemeenten in Gooi en Vechtstreek dat voornamelijk doen met het Rijk via de MRA. De NOVEX MRA (rijk-regio en voortzetting van de verstedelijkingsstrategie MRA die ook onze raden hebben onderschreven) vormt daarbij een belangrijke bouwsteen. In het hoofdlijnenakkoord van die de vier partijen PVV, VVD, NDC en BBB op 16 mei jl. hebben gepresenteerd wordt aangegeven dat zij het werken via de NOVEX gebieden willen voortzetten (en uitbreiden met meer NOVEX gebieden).

Het verschilt dus per programma wanneer afspraken (en mogelijke financiering) voor onze regio vanuit het Rijk dus met/via de provincies loopt en met/via MRA. Omdat wij in de MRA (met ook de provincie NH als partij) het verstedelijkingsconcept MRA hebben opgesteld die ook de Staten hebben onderschreven is dat een belangrijke bouwsteen. De provincie NH heeft de opdracht gekregen voor de hele provincie een ruimtelijk voorstel (hoe tot ruimtelijke keuzes te komen) opgesteld en daarin het verstedelijkingsconcept centraal genomen. Daarbinnen wordt ook het PPLG als belangrijke bouwsteen ook genoemd. Bij al deze trajecten zijn we vanuit GV goed aangehaakt.

Water en bodem sturend

De kamerbrief refereert ook nogmaals aan de eerder verzonden kamerbrief Water en Bodem Sturend en het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie. Wij vallen onder RES Noord-Holland Zuid en zijn daar ook goed op aangehaakt. Voor Water en Bodem sturend is het Rijk zelf ook nog zoekende hoe dit vorm te gaan geven in de praktijk. Het hoofdlijnenakkoord van PVV, VVD, NDC en BBB benoemt ook het belang van water en bodem sturend.

Voor onze regio is het vervolg op het onderzoek van Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi en Vechtstreek een interessante voor het Rijk. In het BO Leefomgeving onder uitvoeringsprogramma NOVEX MRA (onderdeel groenblauwe opgaven) in juni a.s. komt het vervolg van dit onderzoek ook op de agenda met o.a. als argument dat uitvoering van enkele pilots (met mede inzet door het Rijk in dit gebied) kennis op kan leveren ook voor het Rijk over hoe elders in Nederland met Water en Bodem sturend om te kunnen gaan.

Energie en Economie

Verder wordt op pagina 5 nog aangehaald: *Ook vraagstukken rondom energie en economie worden voor de Rijkstafel geagendeerd. Net als drinkwater is energie een randvoorwaarde voor wonen. Het dilemma dat provincies benoemen is de spanning rondom het tempo om netcongestie op te lossen versus de zorg die nodig is om energienetwerken goed in te passen.*

Netcongestie heeft onze aandacht (via AO energiestrategie en het PFHO Milieu en Duurzaamheid, echter voor de ruimtelijke inpassing ook AO Ruimte en PFHO R&M betrokken. Onlangs heeft u in een gezamenlijk deel tussen PFHO M&D en PFHO R&M een presentatie gehad van Tennet en Liander. Voor onze regio blijven we volgen wat dit betekend voor de energie infrastructuur en inpassing in ons landschap de komende tijd. Dit gaat extra aandacht vragen en heeft ook een plek in de samenwerkingsagenda met de provincie NH. Gedeputeerde Rosan Kocken is daar ook scherp op.

Op het thema Economie wordt in de brief niet heel diep ingegaan. Via de NOVEX MRA wordt ingezet op economische profielen en bij toevoegen van woningen kijkt het rijk ook naar tegelijk toevoegen van werkgelegenheid. Dit is ook relevant voor de grootschalige woningbouwprojecten zoals in Almere waarbij toevoegen van werkgelegenheid grote aandacht heeft. Dat is ook relevant om het aantal verkeersbewegingen (ook door onze regio heen) zo klein als mogelijk te houden.

Programma Mooi Nederland

Tot slot wordt het programma Mooi Nederland benoemd in de brief. Dat is een bouwsteen voor de nieuw te ontwikkelen Nota Ruimte. Het programma Mooi Nederland gaat over het behoud van de ruimtelijke kwaliteit en dit te borgen bij toekomstige inrichting van ons land. Via ontwerp onderzoek worden aanbevelingen gedaan. Het programma focust op een aangename leefomgeving en de fysieke leefomgeving zo inrichten dat verschillende functies elkaar versterken. Dit gaat deels om inspiratie voor naast Rijk ook gemeenten, waterschappen en gemeenten bij ruimtelijke keuzes. Voor onze gemeenten (en de provincie) zijn allen van de 8 handreikingen interessant/passend voor stukjes uit onze regio (p. 7 en 8). De handreikingen maken ruimtelijke afwegingen inzichtelijk maar zijn geen blauwdruk. Het is bedoeld als hulpmiddel bij het ontwikkelen van nieuwe gebieden, met respect voor bestaande kwaliteiten en de identiteit van het gebied.

Voorontwerp nieuwe Nota Ruimte

In de brief wordt aangegeven dat minister de Jonge verwacht dat hij een voorontwerp van de nieuwe Nota Ruimte voor het zomerreces 2024 naar de kamer kan sturen. Inmiddels heeft demissionair minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening Hugo de Jonge op 21 juni jl. [een brief](#) naar de kamer verzonden met de contourennotitie Nota Ruimte. De contourennotitie is een belangrijke stap op weg naar een nieuwe Nota Ruimte.